

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 811.111'367.4

**ТЕНДЕНЦІЇ ПОЯВИ КОЛОКВІАЛЬНИХ СИНТАКСИЧНИХ
КОНСТРУКЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Личук Марія

*доктор філологічних наук, завідувач кафедри
романо-германських мов і перекладу, професор (mariya.lychuk@gmail.com)
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Колоквіалістика – досить молода наука як в українському, так і в англійському мовному середовищі. Її виокремлення уможливить згрупувати проблеми розмовного, насамперед усного діалогічного мовлення, створити типологію колоквіальних синтаксичних конструкцій, визначити їхню специфіку крізь призму прагматичних намірів мовців.

Колоквіальність, тобто розмовність, чи, як деякі науковці називають, просторозмовність мовлення, є однією з найскладніших здібностей, які засвоює мовна особистість. Розмовне мовлення – це спонтанне мовлення, що реалізується в неофіційній ситуації за безпосередньої участі мовців з опертям на прагматичні умови спілкування.

Традиційно значущим для мовної особистості є розуміння меж просторіччя, зниженого пласту лексики, колоквіальності й самого її існування, жаргону. У фокусі формування мовної особистості перебуває і сфера невідготовленого усного спілкування спеціалістів з певними особливостями риторики, зокрема колоквіального (розмовного) синтаксису, професійного діалекту, невираженою когерентністю теми. Найвиразнішими параметрами колоквіальності є невідготовленість і безпосередній характер спілкування.

Цікавим для дослідників є колоквіальний синтаксис з безліччю специфічних мовних конструкцій. Ми розглянемо найпоширеніші зразки синтаксичних конструкцій на прикладі англійської мови.

1. **Парцеляція.** Послідовність висловлювань, що інтонаційно оформлені і на письмі подані як окремі речення. Перше висловлення є граматично закінченим реченням, а наступні (парцеляти) приєднуються до основного речення як другорядні члени речення. Напр., *Jack went off. To Paris. Yesterday.* (порів.: *Джек пішов. До Парижа. Вчора.*)

2. **Пролетичні конструкції** – висловлювання, що починаються з теми у формі іменника, за яким слідує рематичний компонент, що виконує функцію пояснення, розшифрування. Іменник відокремлено інтонаційно та графічно, напр.: *Jack, I've never met him in my life.* – *Джек, я ніколи в житті не зустрів його.*

3. **Інверсія.** Може бути як колоквіальною, так і граматичною. Це порушення звичайного порядку членів речення, тому якийсь елемент стає виділеним і набуває певних конотацій емоційності чи експресивності. Визначається місцезрештуванням синтаксично пов'язаних між собою членів речення. Напр., підмет може йти за дієсловом, однак артикль і вказівний займенник повинні передувати тому іменнику, якого стосуються, напр.: *When a man wants to kill a tiger he calls it sport; when a tiger wants to kill a man it is ferocity.* – *Коли людина хоче вбити тигра, вона називає це спортом; коли тигр хоче вбити людину, це жорстоко.*

4. **Запитання – відповідь.** Властивий монологізм суб'єктивної спрямованості, тобто запитання собі і відповіді на них, напр. *Have I found a good job? Yes, I have. Do I make enough money? Yes, I do.* – *Чи знайшов я хорошу роботу? Так, маю. Чи достатньо я заробляю? Так.*

5. **Перепитування.** Варто відрізнити від справжнього перепитування, коли мовець не розуміє, про що запитують або не почув, напр.: *Do you think Merry beautiful? – Beautiful? In a way; How about having a cup of tea? – A cup of tea? Sounds good to me. Як ти вважаєш: Меррі красива? – Красива? У певному сенсі; Як щодо чашки чаю? – Чашка чаю? Звучить добре.*

6. **Повтор (реприз);** частіше зі словами з атрибутивним значенням, напр.: *Sad, sad, all that is very sad; This house is perfect, just perfect for my purposes.* – *Сумно, сумно, все це дуже сумно; Цей будинок ідеальний, просто ідеальний для моїх цілей.*

7. **Експлетиви;** повнозначні лексичні елементи, що виконують певну синтаксичну функцію, однак зайві в реченні. Серед експлетивів розглядаємо знижену, обценну лексику та фразеологію, напр.: *What the hell are you doing here?; Remove that bloody car of yours!; I don't care a bit about that damned garage. Якого біса ти тут робиш?; Приберіть свою клятву машину!; Мені байдуже на той клятий гараж.*

8. **Заперечення у формі запитання.** Запитальні форми, що мають заперечну семантику, напр.: *Did I say anything about you being foolish? – Я щось казав про те, що ти дурний?*

9. **Ствердна форма запитання.** Інтонаційне оформлення декларативного речення, напр.: *You know the answer? She is going with you to London? (опускається do).* – *Ви знаєте відповідь? Вона їде з тобою до Лондона?*

10. **Ствердження у формі заперечного запитання,** або риторичне питання, напр.: *Wasn't I careful enough to you?; Didn't I tell you what to do? – Хіба я не був достатньо обережний з тобою?; Хіба я не казав, що робити?*

Колоквіальні синтаксичні конструкції позначені специфікою імплікативності, що здатна передавати предметно-логічну, емоційну, суб'єктивно-оцінну інформацію. Імплікація виконує важливу роль у мовленні. Вона допомагає економити час під час спілкування, спростити розмову, позбутися зайвих синтаксичних конструкцій та структур. Тому дослідження колоквіальних синтаксичних конструкцій продовжує викликати неабияке зацікавлення в науковців.

Запропоновані колоквіальні конструкції – найбільш уживані в розмовному усному мовленні. Список їхніх типів постійно оновлюється, а їхнє дослідження уможливить упорядкувати типологію розмовних синтаксичних конструкцій загалом.